

Tokiko Ekonomi Garapena DIBERTSIFIKAZIORAKO ESTRATEGIAK

**Local Economic Development
DIVERSIFICATION STRATEGIES**

**Desarrollo Económico Local
ESTRATEGIAS DE DIVERSIFICACION**

As a Working Paper, it does not reflect any institutional position or opinion neither of EKAI Center, nor of its sponsors or supporting entities.

EKAI Center seeks to do business with companies or governments covered in its reports. Readers should be aware that we may have a conflict of interest that could affect the objectivity of this report. Investors should consider this report as only a single factor in making their investment decision.

GARAIA INNOVATION CENTER, GOIRU 1,A2 MONDRAGON

TEL: 943250104 VITORIA-GASTEIZ 639641457

LEKEITIO 675701785 DURANGO 688819520

E-MAIL: info@ekaicenter.eu

facebook.com/ekaicenter

scribd.com/EKAICenter

1. Tokiko inguruen (udalerrri edo eskualdeak) garapen ekonomikoen estrategiak zehazterako orduan ardura ohikoena ekonomiaren dibertsifikazioa lortzeko bide ezberdinak aztertzea da.

2. Hau ohikoa da, adibidez, lehen sektorean oinarritutako eskualdeetan eta industria edo zerbitzu sektorearen garapena bilatzen dutenetan.

Baina pisu industrial handia duten inguruetan ere gertatzen da, enpresa bakar batekiko edo jarduera sektore bakar batetik menpekotasuna handia denean. Kasu honetan, helburua arriskuak gutxitzea da –batez ere lan eremuan- epe erdi edo luzera sektore-krisiak edo enpresa konkretu batenak (eskualdeak menpekotasun handia izan ezker) sortu baitaitezke.

3. Tokiko ekonomien dibertsifikazio helburu hauek ez dira beti probintzia edo eskualde mailan berdinak izan behar. Maiz, tokiko dibertsifikazio estrategia batzuk ez premiazkoak edo kaltegarriak bezala ikusten dira, batez ere mugatuta dauden lurraldeetan.

Europar Batasun mailan ere, kezka bat sortzen da, eskualdeko lehiakortasun politikak bultzatzerako orduan, eskualdeek beste lurraldeen helburuekin bat datozen jarduera sektore berrietan azpimarratzen badute, eskualdeko osagarritasunaren abantailak aprobeztatzeko aukerak gutxituz eta kostu handiko edo eraginkorrek ez diren esfortzuetan jausiz.

4. Horrelako zerbait gerta daiteke tokiko/eskualde mailan. Dibertsifikazio estrategiek hurbileko eskualdeen artean beharrezkoak ez diren bikoiztasunak ekar ditzakete edo alderantziz, esfortzu handiak egitearena edo beste eskualdeko lehiakortasuna dela eta arrakasta lortzea zaila duten proiektuetan giza baliabide edo finantza baliabide

gehiegi erabiltzearena edo beste lurralde mailan enpresa jarduera lehiakorrek lehiakortasun zaila sortzearena.

5. Alderantziz, tokiko garapen ekonomikoaren estrategien abantaila handienetariko bat, hain zuzen, tokiko ezagutza sareek sortutako sinergieiei probetxua ateratzea da. Orokorrean, aukera hauek sektore pilaketa handiagoa den heinean handitu egiten dira. Honegatik, lehiakortasun eraginkortasun zorrotz baten ikuspuntutik, salbuespenak kanpo, tokiko dibertsifikazio estrategiek ondorio positiboak baino ondorio negatibo gehiago sortuko luketela defendatu behar da.

6. Ordea, tokiko garapen ekonomikoen estrategiek ez dute emaitza kuantitatiboaren maximizazioa lortu behar, adibidez, lan sorketaren ondorioz. Udalerriko edo eskualdeko ekonomi oreka berez helburu bat da ere eta ezin da inguruko bilakaera ekonomikoa bilakaera sozialaz, ingurumenaren bilakaeraz, etab.-ez banatu eta, noski, beharrezkoa den sektoreen arteko oreka mailatik. Ez eremu nazional edo eskualdeko eremuetan eta askoz ere gutxiago udalerrri edo eskualde eremuetan.

7. Noski, estrategien eraketan, honen gako kontzeptu erreferentzi hauek orekaz finkatzean dago.

8. Eskualde bateko industria enpresa edo sektore batetan larregi bilduta egoteak kezkarria izan daiteke, adibidez, eskualdearen neurriaren arabera, hurbileko beste udalerrri batzuetara bere biztanleen lekualdaketa arazo bat bezala ikusten den ala ez jakitea edo pilaketa handiaren arazoa zein neurritan den hurbileko udalerrri edo eskualde guztien arazoa.

9. Ordea, dibertsifikazio estrategia bat martxan jartzearen edo ez jartzearen egokitasuna edo bertara esfortzu edo baliabide batzuk zuzentzea, mota ezberdinetako faktoreek izan

As a Working Paper, it does not reflect any institutional position or opinion neither of EKAI Center, nor of its sponsors or supporting entities.

EKAI Center seeks to do business with companies or governments covered in its reports. Readers should be aware that we may have a conflict of interest that could affect the objectivity of this report. Investors should consider this report as only a single factor in making their investment decision.

GARAIA INNOVATION CENTER, GOIRU 1,A2 MONDRAGON

TEL: 943250104

VITORIA-GASTEIZ 639641457

LEKEITIO 675701785

DURANGO 688819520

E-MAIL: info@ekaicenter.eu

facebook.com/ekaicenter

scribd.com/EKAICenter

dezakete eragina eta faktore psikologikoak kontutan izan behar dira. Udalerriko edo eskualdeko biztanleen hautematea dibertsifikazioa zein neurritan beharrezkoa den kasuan edo udalerrri edo eskualde ezberdinen artean dibertsifikazioak lortu ditzakeen ondorio mesedegarriak lortzea zein neurritan axola zaien ala ez jakitea, estrategia hauen gainean hartu behar diren erabakien garrantzizko erreferentzia dira.

10. Egia da tokiko inguruetan dibertsifikazio estrategia hauen abantailen eta desabantailen arrazoiketa, kasu konkretuetan, alderantziz erabili daitekeela. Baliteke tokiko edo eskualde zehatz batetako biztanleentzat dibertsifikazio estrategia erakargarria ez izatea, baina inguru berdinean beste hurbileko eskualdeen ikuspuntutik edo probintzia osoaren sektore dibertsifikazio aukera interesgarriak sortzen dira.

11. Guzti honek ondorioz, tokiko dibertsifikazio sektoreko estrategien finkapen eta eraketan, hurbileko lurraldeen informazioa

kontutan izatea interesgarria da eta beste lurraldeen ordezkariak entzun behar dira eta baita probintzi maila edo eskualdeko ekonomi estrategiak ere.

12. 12.- Noski, irizpide guzti hauek estrategia ezberdinek eskatzen duten giza eta aurrekontu ahaleginaren arabera moldatu behar dira. Toki mailan modu natural batean sortutako dibertsifikazio prozesuak, nahiz eta estrategia ikuspuntu batetik edo beste lurraldeetako egoera ikusiz oso sistematikoak ez izan, tokiko ingurutik modu natural batetan bultzatu edo lagundu daitezke beti ere egin behar den ahalegina oso handia ez bada eta lehentasun gehiago duten jardueren baliabideak hartzen ez badira. Lurraldeko politiketan gertatzen den bezala, "espezializazio bizkorra" eta ahalegin eta baliabideen "lehentasuna", beti, erabaki hauek hartzeko orduan funtsezko oinarria dira.

As a Working Paper, it does not reflect any institutional position or opinion neither of EKAI Center, nor of its sponsors or supporting entities.

EKAI Center seeks to do business with companies or governments covered in its reports. Readers should be aware that we may have a conflict of interest that could affect the objectivity of this report. Investors should consider this report as only a single factor in making their investment decision.

GARAIA INNOVATION CENTER, GOIRU 1,A2 MONDRAGON

TEL: 943250104 VITORIA-GASTEIZ 639641457

LEKEITIO 675701785 DURANGO 688819520

E-MAIL: info@ekaicenter.eu

facebook.com/ekaicenter

scribd.com/EKAICenter